

Arkivsak: 17/01508-21

Saksdokumenter:

Referat fra møte i LVFs nasjonalkomité 25. oktober 2018

Rapport nr. 16/2018 **Einar Tjelle**

Rapport fra møte i LWF European Regions' Meeting, Moravske Toplice, Slovenia, 4.-7. november 2018

Nytt fra den verdensvide kirke – Det lutherske verdensforbund (LVF)

Sammendrag

LVF har ferdigstilt sin **nye strategi** som skal gjelde fra 1.1.2019:

<https://www.lutheranworld.org/sites/default/files/2018/documents/strategy-2019-2024/screen/lwf-strategy-2019-2024-report-en-low.pdf>. Bruk gjerne denne som ressurs for planlegging på ulike nivåer i kirken! Denne preger nå planarbeidet i LVF og legger også føringer for omstrukturering av organisasjonen og hovedkontoret. «Communion Office» skal framover arbeide langs to akser: *Relasjoner og programmer*. Relasjonsarbeidet er knyttet til prioritet 1 i strategien: *Supporting churches' presence and vibrant witness in the world*. Dette relasjonsarbeidet knyttes til fellesskapet mellom de lutherske kirkene, det økumeniske arbeidet, dialogen med andre religioner og med sivilsamfunnsinstitusjoner, eksempelvis FNs ulike organer. Det foreslås å etablere en ny enhet som får navnet «Department for Church, Theology and Mission» ved å slå sammen nåværende «Department for Theology and Public Witness» og «Department for Mission and Development». Programarbeidet knyttes til «Department for World Service» som særlig skal arbeide med prioritet 2 i strategien; *Promoting human dignity, justice and peace*.

Tett relatert til strategiarbeidet planlegges det en **heldagskonferanse i Uppsala** 13.12.18. om *Western churches in times of change: secularization, revival and mission of the church*. Dnk er godt representert der. Denne prosessen ventes å gå fram til neste generalforsamling, og kan være nyttig også med tanke på «egne utfordringer».

Ved LWF European Regions' Meeting, Moravske Toplice, Slovenia (se rapport) ble det lansert to forslag til sted for neste generalforsamling i LVF; Krakow, Polen, og Danmark. Frist for å lansere sitt vertskap er 30.1.19. Dette vil bli besluttet på kommende rådsmøte.

Forslag til vedtak

1. Mellomkirkelig råd tar saken og referat fra møte i LVFs nasjonalkomité 25. oktober 2018 og rapport fra møte i LWF European Regions' Meeting, Moravske Toplice, Slovenia, 4.-7. november 2018 til orientering.
2. Mellomkirkelig råd har følgende råd om vertsland/kirke for kommende LVF generalforsamling ...

Referat fra møte i Nasjonalkomiteen for Det lutherske verdensforbund (LVF) 25.10.2018

Sted: Rådhusgata 1-3, Oslo

Til stede: Kristine Sandmæl, Kjell Nordstokke, Kjetil Drangsholt, Atle Sommerfeldt, Marianne Brekken, Berit Hagen Agøy, Einar Tjelle, Steinar Eraker (Kirkens Bymisjon), Knut Hallen (SMM), Anne-Grete Larsen (Kirkens Nødhjelp), Anssi Elenius (Den evangelisk lutherske kirke i Finland v/representant i Norge)

Kristine Sandmæl åpnet med lesning fra Lukas 18, om tolleren og fariseeren, og ledet møte.

1/18 Rapport fra LVFs siste årsmøte

Dnks rådsmedlem Kjetil Drangsholt innledet med utgangspunkt i sin rapport. Ny strategi er nå vedtatt. *With Passion for the Church and for the World*

<https://www.lutheranworld.org/sites/default/files/2018/documents/strategy-2019-2024/screen/lwf-strategy-2019-2024-report-en-low.pdf> NB! Alle oppfordres til å bruke denne strategien inn i sine sammenhenger. To akser er tydeliggjort og forenklet: Arbeid i forhold til kirkene og Annet

relasjonsarbeid og diakonalt/humanitært arbeid i forhold til verden. Fra Dnk og KNs side har det vært viktig blant annet å tydeliggjøre arbeidet med *ulikhet* inn i dokumentet. En generell utfordring i LVF er synkende medlemstall i de materielt sett rikeste kirkene, som til nå har bidratt mest. Denne økonomiske sårbarheten er en av grunnene til det å skulle tenke forenkling og omstrukturering av organisasjonen og hovedkontoret. LVFs årsmøte er berikende og krevende, og det knyttes mange gode kontakter. LVF er en viktig arena. Flott at Frikirken nå har eget rådsmedlem.

En foreslått forenklingen av organiseringen av LVF har kommet i kjølvannet av strategiarbeidet. Det foreslås å etablere en ny enhet som får navnet "Department for Church, Theology and Mission" ved å slå sammen nåværende "Department for Theology and Public Witness" og "Department for Mission and Development". Denne knyttes til prioritet 1 i strategien *Supporting churches' presence and vibrant witness in the world*. Programarbeidet knyttes til "Department for World Service" som særlig skal arbeide med prioritet 2 i strategien; *promoting human dignity, justice and peace*.

Fra samtalen:

- Strategien bør brukes, særlig i planleggingsprosesser i våre kirker og lutherske organisasjoner. Distribuer den gjerne til relevante personer. Vi kan f.eks. finne gode verdibegreper som vi kan bruke, som for eksempel «respect for diversity».
- Det er en opplevelse av at ting går mer sammen nå, jf. bred oppslutning om helhetlig misjon og reformasjonsjubileet. Utfordringen er å få til mer konkretisering og involvering på grasrota.
- Det ble i vårt møte gitt støtte til den foreslåtte sammenslåingen av avdelinger i LVF. En bekymring var likevel om dette vil det føre til at *related agencies* som KN blir «fremmedgjort».
- Det ble også med henvisning til KM-vedtak understreket at (lutherske) SMM-organisasjoner bør bidra til LVF slik de for eksempel gjør i Finland og Sverige. NMS har bidratt noe inn i samarbeidet rundt «Use your talents».

Sak 2/18 Relevant info fra kirkene/organisasjoner

Kirkens Nødhjelp ved Anne Grete Larsen:

- ACT Alliance har sin 3. generalforsamling i Uppsala kommende uke.
- Eksekutivkomiteen i KV har møte parallelt.
- Kjønnssrettferdighet preger den nye strategien i ACT.

- Prosess med ny generalsekretær i KN.
- Glad for at Dr. Dennis Mukwege har fått fredsprisen, han er partner av KN. Mukwege var en viktig Key Note Speaker i LVFs generalforsamling.
- KN er glad for at ulikhet har blitt tydeliggjort i LVF og strategien.

Kirkens Bymisjon v/Steinar Eraker:

- Svært glad for stort engasjement og dugnad for TV-aksjonen nå i oktober. Stor takk til alle som har bidratt!
- En stor omorganisering har landet nå. Den kirkelige forankringen er styrket. Barne- og ungdomsdelen kommer også styrket ut.
- Markering av Verdens aidsdag, ønsker en tydeligere link til «verden», blant annet i migrantkirkene.
- *Conviviality-diakoni-prosessen*: Nå er temaet spisset mot migrasjon med møte i Romania i desember. Hvordan møter kirkene migrasjon? I 2019 vil det bli et større fokus på populisme og fremmedfrykt. Mye å lære av diakonal praksis i mange små kirker i Øst-Europa.
- Spørsmål: Hvordan sikre god koordinering av annet økumenisk europeisk arbeid på migrasjon/populisme/fremmedfrykt?
- Utfordring: Ønske om å kople Østfold Bymisjon tettere på KN/Romania/Gøteborg/Borg-samarbeidet og Conviviality i LVF. Steinar Eraker tar kontakt.

Den evangelisk lutherske kirke i Finland v/representant i Norge Anssi Elenius:

- Biskopvalg; en ny erkebiskop, Tapio Luoma, Turku, innsatt nå i høst.
- Likekjønnet ekteskap er på dagsorden. Godtatt som sivil ordning, men stor diskusjon i kirken. Erfaringer fra Norge er interessante.
- Bare menn som biskoper nå. Men LVF-direktør Kaisamari Hintikka nå en sterk kandidat til ny biskop i Espoo.

SMM v/Knut Hallen:

- Aktuelt nå: www.rettferdskonferansen.no her gjenkjennes mye fra LVFs strategi og KVs *Pilgrimage of Justice and Peace*. Bredd samarbeid. Tanken er at det vil videreføres de kommende årene. Viser bl.a. sammenhengen mellom kristen tro og praktisk handling.

3/18 Orienteringssaker

1. Augusta Victoria-sykehuset i Jerusalem

Veldig viktig institusjon. Godt faglig samarbeid, med flere norske aktører. Helsekonferanse nylig med mange norske aktører.

Trump-administrasjonen har varslet at de kutter i støtten til PA (tidligere også kuttet støtten til flyktninger), som igjen rammer sykehuset. Det dreier seg om store beløp, og det er dramatisk om dette går gjennom. Aktører i Norden (bl.a. KN og MKR) har koordinert og samhandlet. En positiv dialog med UD. Norsk Utenriksdepartement har nylig bevilget midler for tre år.

Eierstrukturen er sårbar. Støtte til sykehuset er noe av det viktigste vi gjør for å sikre et kirkelig nærvær i området.

2. Global Young Reformers Network

Nora Baartvedt er Dnks nye medlem i Global Young Reformers 2.0. Vi er åpne for at en ungdom til kan være med. Nettverket har passert 10.000 «brukere», men en kjernetropp har en særlig funksjon. *The programme aims to maintain and grow a strong network among young Lutherans, who will be connected with other youth leaders, trained and empowered through virtual meetings, online learning, regional and global meetings and project work. Their task is to be active participants in the program*

and to act as multipliers for their youth work, to bring the concerns and questions of young people to the global network and to transfer the learning and results back into their churches.

3. LVF og Agenda 2030

LVF har et særlig fokus på bærekraftsmålene, selv om det ble påpekt at strategien knapt nevner dette. Særlig knyttet til prosjektet *Waking the Giant* oppfordres kirker til aktivt å bidra inn i arbeidet med bærekraftsmålene. <https://www.lutheranworld.org/news/matter-faith-leave-no-one-behind>

Neste møte i LVFs nasjonalkomité: **torsdag 24. oktober kl. 15-18.**

Ref.: etj

Rapport fra møte i LWF European Regions' Meeting, Moravske Toplice, Slovenia, 5.-7. november 2018

v/Einar Tjelle, MKR

Det er bestemt at det skal være et årlig europeisk LWF-møtepunkt de årene det ikke er generalforsamlinger eller pre-assemblies. Denne gangen var møtet i Moravske Toplice i Slovenia. Den norske kirke var representert ved meg. I tillegg var det hyggelig å ha «reisefølge» med Frikirkens nye rådsmedlem, Jakob Breda Antonsen.

En rekke temaer ble diskutert, knyttet til LWFs nye strategi, blant annet luthersk identitet, kirken i det offentlige rom, populisme, migrasjon og klimautfordringene, samt omorganisering av LWF.

Litt mer utfyllende om møtet, i denne lenken: <https://www.lutheranworld.org/news/european-churches-asked-counter-populism-expressing-gods-love> En felles konferanserapport vil det også bli lenket til på denne siden etter hvert.

Vertskirken i Slovenia, *The Evangelical Church of the Augsburg Confession in Slovenia*, har knappe 20.000 medlemmer, men de tok oss imot med stolthet og varme hjerter. Vi var ca. 54 representanter fra de tre europeiske sub-regioner, med medlemmer fra Russland i øst, Island i nord/vest og Italia i sør. At Slovenias president Borut Pahor dukket opp på vår konferanse og hilste oss med gode ord om Slovenias «demokratiske røtter» i blant annet reformasjonen, er ikke vanlig på slike møter. Men dette bekrefter de gode bånd og den innflytelse reformasjonen har hatt på demokratiutviklingen, ifølge presidenten.

Noen interessante ting som ikke kommer fram i konferanserapporten:

- LWF har en krevende situasjon med mange som slutter i viktige nøkkelroller, og noe usikkerhet i forhold til omorganisering. Blant annet har direktør for DTPW, Kaismaria Hintikka, blitt utnevnt til biskop og slutter ved nyttårstider. Martin Junge har, etter

konsultasjoner med blant annet MKR, tilbudt en deltidsstilling i en overgangsperiode til professor Stephanie Dietrich, tidligere leder av TN.

- Det dansk-nordiske initiativet om *Revival, Mission, Sekularization in Western Churches*, fikk god plass. Søren Abildgaard la vekt på å forankre det i LVFs strategi og generalforsamling. Og det ble mange gode input, blant annet på at ord vi bruker på prosjektet, fort fanger, har ulik betydning etc. Viktig også at det ikke *lukkes* for raskt, men kan være en prosess fram mot neste generalforsamling, som kan inkludere innsikter og praktiske verktøy også fra andre regioner. Tas med til den nordiske Uppsala-konsultasjonen 13.12.
- Ikke før har man hatt generalforsamling, før det så smått skal tenkes på den nye i 2023. Både LVFs medlemskirker i Polen og Danmark har vist interesse for å være vertskap. Fristen for forslag er 1.2.19. Dette skal avgjøres i løpet av 2019. *Har Den norske kirke noen strategiske tanker her?*
- Martin Junge vil at LVFs regionale sekretærer skal mer bort fra prosjekter og mer inn i relasjonsbygging og accompaniement. Det tror jeg er en god vridning. Vi har knapt sett den nåværende Europa-sekretæren i Norden. Og jeg tror det ikke minst har med «nedsyting i prosjekter» å gjøre.

Jeg ledet en nordisk økt, som særlig gikk på den nye strategien og forslag til omstrukturering. Jevnt over er det gode tilbakemeldinger på strategien; den er kort og har blitt tydeligere enn den forrige. Men vi strever vel alle med hvordan den kan «oversettes» til våre kirker. *Where do you see your church becoming part of and contributing to the realization of this strategy, as it sets out with the other 148 churches of the communion, to live and work together around these priorities and commitments?* Dette kan vi gjerne tenke litt konkret rundt også i MKR.

Innholdsmessig synes jeg programmet ble for fullstappet, og for mye av at «LVF-kontoret skal si viktige ting til oss» på for mange felt. Men viktig å treffes, og viktig «å bli sett» for en liten vertskaps-/minoritetskirke. Og det gir gode muligheter for møter med kolleger, adhoc-avklaringer, en samtale med Martin Junge, og ikke minst et fint fellesskap på mange måter.

15.11.18 ETJ